

céčko

3. vydání roku 2021

Jak se
Barča
královna
nebes
kupuje
elektrina

Ústecký kraj
spící poklad ČR

centropol

Časopis pro zákazníky společnosti Centropol –
dodavatele elektřiny a plynu po celé ČR

regionální téma Spící poklad republiky	4
tipy na výlet I bez holínek to bylo skvělý	8
naš zákazník Barča, královna ústeckého horizontu	10
u nás jste správně Na pobočkách v Teplicích a v Ústí zlepšují lidem náladu	12
energie jinak Není všechno lithium, co se třpytí	14
jak se co dělá Režisér David Ondříček: Spolupráce s Centropolem se přijímala velice snadno	16
energie jinak Impulsy, které pomáhají	18
jak se co dělá „Jednu elektřinu, prosím!“	20
u nás jste správně Chystáte stěhování? Pomůžeme vám	22
soutěž Křížovka o ceny	24

Foto: Aleš Graf

Vážení a milí,

stalo se už pěknou tradicí, že se v časopise Céčko vydáváme na putování po jednotlivých českých krajích, ke kterým máme jako česká firma blízko. Tentokrát padla volba na Ústecký kraj, což mě těší nejen proto, že Ústí nad Labem je sídlem centrály Centropolu, ale především proto, že se jedná o můj rodný kraj, a tedy mou srdeční záležitost.

Doufám, že i pro vás ostatní bude příjemné přečíst si o něm v článku s výstižným, i když možná trochu překvapivým, názvem „Spící poklad republiky“. Věnuje se změnám, kterými Ústecký kraj prošel za poslední desetiletí, kdy se doslova pohádkově z ošklivého špinavého káčátka vylupuje v krásnou labuť. Na dalších stránkách najdete článek s tipy na výlety v našem kraji. Ten už vás jistě nenechá na pochybách, že stojí za to na sever republiky vyrazit, a třeba i na dovolenou.

Stále je co vylepšovat, a především zvelebovat, čistit a uklízet. Sami jsme se o tom přesvědčili zrovna nedávno, kdy jsme byli upozorněni, že na pozemcích Centropolu vznikla divoká černá skládka. Hned jsme se pustili do práce a nepořádek uklidili.

Ochrana přírody, a především ovzduší, se ale dotýká každého z nás, aktuálně například v podobě nové klimatické smlouvy Zelená dohoda pro Evropu. Zejména kvůli ní bohužel dochází k významnému růstu cen energií na velkoobchodním trhu. Důvody tohoto trendu vysvětlujeme v článku „Jednu elektřinu, prosím!“, kde se dozvíte více o tom, co jsou emisní povolenky, o kterých se v poslední době tolik mluví a jejichž ceny mají na zvyšování cen největší vliv. Především se ale dozvíte, kam půjdou peníze, které zaplatíme navíc. Že to bude na ochranu životního prostředí a na to, aby se i šedé znečištěné oblasti naší země měly možnost znovu zazelenat, tak jako se tomu děje v Ústeckém kraji.

Přeji vám příjemné chvíle strávené nad stránkami Céčka a do závěru roku mnoho pozitivní energie.

Váš
Aleš Graf
Předseda představenstva

Foto: Ústí nad Labem

Spící poklad republiky

Cestou po Nové ulici vedoucí z ústecké čtvrti Střekov nad Severočeskými tukovými závody koukám na starý tovární areál na levé straně a mám pocit, jako by se tu za 30 let skoro nic nezměnilo. Když se ale podívám před sebe, vidím krásný Mariánský most přes řeku Labe, který tu za mého dětství nestál. Stejný pocit změny vnímám, když jdu od paneláku, kde jsem vyrůstal, na opačnou stranu, na Střekovskou vyhlídku. Jako školáci jsme tam běhali po louce a bylo to tak trochu zapomenuté místo. Dnes je mezi stromy krásná rozhledna lákající výletníky. Poblíž jsou i nové lavičky s výhledem na město, na kterých posedávají milenci.

PROBOUZEJÍCÍ SE KRÁSA

Úplně nejkrásnější změnu jsem zaznamenal v Chabařovicích, které leží na hranici okresu Ústí nad Labem, asi osm kilometrů na západ od centra krajského města. Když jsem se na kolečkových bruslích projížděl kolem jezera Milada, cítil jsem se jako v úplně novém světě. Za mého dětství to byl jen špinavý důl na hnědé uhlí. Ted' už několik let přitahuje lidi, kteří si chtějí odpočinout, užít si přírodu, zaspportovat. Jako největší rekultivační jezero v České republice se stalo výborným turistickým cílem. Symbolizuje pro mě proměnu celého Ústeckého kraje. Ukazuje jeho potenciál a probouzející se krásu.

Vyrostl jsem v Ústí nad Labem v 80. letech minulého století, ve městě, které bylo chloubou československého hospodářství. Zároveň však špinavým místem s nedobrou

pověstí, odkud se muselo jezdit na školu v přírodě, aby se děti aspoň na pár týdnů nadýchaly čistého vzduchu. Ústecký kraj to v minulosti neměl lehké, jeho historie byla vždy spojena se střetáváním německého a českého národa. Po odchodu sudetských Němců po druhé světové válce pocházeli noví obyvatelé z různých koutů republiky, včetně Slovenska. Tak jako jinde, i tady odchod starousedlíků často znamenal rozpad běžné infrastruktury. Podobu měst i okolní krajiny utvářely továrny a těžba uhlí.

Podkrušnohorskou pánev rozkládající se na severozápadě republiky a sahající z Ústeckého až do Karlovarského kraje poznamenaly povrchové uhelné doly. Kouřící chemické a strojírenské továrny zneprjemňovaly život lidem a svou daň si vybraly i na okolních lesích, které začaly umírat.

OŽIVOVÁNÍ ZAPOMENUTÝCH MÍST

Obrat k lepšímu nastal až po sametové revoluci. Životní prostředí i celková atmosféra se postupně zlepšovaly ve městech i mimo ně. Začaly ožívat i zapomenuté oblasti v horách, například okolí Krásné Lípy. Dnes jsou v dřívě polorozpadlých chalupách krásné penziony, kam lidé jezdí za klidem a pohodlím. Mnozí se tam dokonce

Foto: Střekovská vyhlídka

stěhují z Prahy, jako například Irena a Aleš Kubíci. Dřív měli oba dobře rozjetou kariéru v hlavním městě, pak se rozhodli odstěhovat do Kamenné Horky, kde si postavili dům a jeden starý zrekonstruovali na penzion Bohemian Cottage. Ten je nyní z velké části živí. Toto místo zmiňuji proto, že jsem tam byl několikrát na dovolené. Ještě před deseti lety by mě přitom nenapadlo, že budu s rodinou jezdit do Ústeckého kraje, protože jsem si ho z mládí pamatoval jako místo, odkud se o dovolené naopak utíká.

Dnes tu najdeme mnoho nadšenců, kteří třeba koupili kdysi úspěšné továrny, co se už desítky let rozpadaly. Postupně

je zvelebují, vytvářejí v nich například kulturní centra, přivádějí do nich zpět život.

Úsilí města o zlepšení životního prostředí bylo v letech 1999, 2000 a 2001 odměněno oceněním Evropské komise. V roce 2001 vznikl Ústecký kraj jako nový územní celek sestávající z bývalých okresů Děčín, Chomutov, Louny, Litoměřice, Most, Teplice a samozřejmě Ústí nad Labem. Od té doby je patrná snaha o systematický rozvoj celé oblasti.

V popředí zájmu stále zůstávají ekologické programy, převážně podpořené zahraničními dotacemi. Díky nim se podařilo podstatně zredukovat znečišťování ovzduší a vod. Pomalu se kraj vypořádává i se starými ekologickými zátěžemi. Krásným příkladem budiž v úvodu zmíněné jezero Milada. Původní povrchový důl v oblasti obce Chabařovice byl vskutku pompézním projektem, kterému padlo za obět několik vesnic a samozřejmě velký kus krajiny. Aktivita místních občanů naštěstí pomohla v devadesátých letech zastavit další důlní činnost. Těžba byla ukončena a zdevastovaná krajina dostala novou šanci. Na místě původního dolu vzniklo jezero o rozloze 252 ha, jehož napouštění trvalo celých devět let. A slova se zde ujala příroda, která za tu dobu vytvořila unikátní nový ekosystém

Foto: Jezero Milada

Foto: Penzion Bohemian Cottage

s množstvím rozmanitých druhů ptáků a dalších živočichů. Jezero Milada je dnes lidmi vyhledáváno jako odpočinková a sportovní lokalita, jezdí se zde na kole, na in-line bruslích i na koni. Během letní sezóny břehy ožívají rekreanty, jsou zde oblázkové pláže, stánky s občerstvením i hygienické zázemí. Milada se stala vzorem pro další podobné rekultivační projekty.

OBROVSKÝ POTENCIÁL PŘÍRODY I KULTURY

Ústecký kraj se může pochlubit spoustou přírodních krás a míst, která stojí za to objevovat. Jsou zde Krušné a Lužické hory, nádherné skalní útvary v oblasti Tiských stěn a Českého Švýcarska. Pro milovníky historie může kraj nabídnout mnoho úžasných památek, hradů a zámků. Mezi nejznámějšími jmenujme zámek

Duchcov, zámek v Děčíně nebo v Roudnici nad Labem či na svahu Krušných hor stojící zámek Jezeří, který jen o vlas unikl zkáze. Tak jako mnoho jiných objektů v této lokalitě měl i on ustoupit prioritě osmdesátých let – těžbě hnědého uhlí. Jen díky místním obyvatelům a lidem, kterým není lhostejné, co se kolem nich děje, se podařilo zámek před likvidací zachránit. Přesto však neměl vyhráno. Po revoluci byl vrácen původním majitelům z rodu Lobkowiczů tak zdevastovaný, že na jeho rekonstrukci neměli prostředky. Po vzájemné dohodě se zámek vrátil do správy Národního památkového ústavu a byl i ve svém ubohém stavu alespoň částečně zpřístupněn veřejnosti. S tím přišla i naděje, že se památku podaří postupně rekonstruovat.

Krásných míst se silnými příběhy je v této části naší země mnoho, vzhledem k pohnuté historii, kterou tato oblast prošla, snad i více než jinde. Přesto v povědomí obyvatel naší republiky stále přetrvává představa krajského města a celého Ústeckého kraje jako nehostinné, převážně průmyslové oblasti. To se ale mění a za deset nebo dvacet let může být tento kraj jedním z nejnavštěvovanějších. Má k tomu celou řadu předpokladů.

Foto: Zámek Jezeří

Foto: Zámek Děčín
Dlouhá jízda

POLOHA A DALŠÍ ZMĚNY DĚLAJÍ Z KRAJE VELMI ŽÁDANOU LOKALITU

Tím rozhodně netvrdím, že Ústecký kraj není vnímán jako průmyslová oblast oprávněně. V Litvínově se nachází největší česká ropná rafinérie, tradici tu má chemický průmysl, Setuza či Lovochemie, jména místních továren, jsou známá po celé republice. Najdeme tu i papírenský průmysl ve Štětí či sklárství. Ústecký kraj, to je ale zároveň také úrodná polabská nížina, zelenina u Litoměřicka, chmel od Žatce, či víno z mělnických vinic.

Svou polohou u hranic oblast navíc láká nové investory, kteří v rámci svých podnikatelských aktivit pomohou jednak ještě více obohatit skladbu výroby v severních Čechách a poskytnou regionu i další pracovní příležitosti. Firmy a místní lidé navazují příhraniční spolupráci na hospodářských i kulturních projektech

s obyvateli v sousedním Sasku. Ústecký kraj tak má velký potenciál stát se z Popelky místem s bohatou kulturou, krásnou přírodou a prosperujícím hospodářstvím.

Celý kraj má z České republiky možná největší předpoklad růstu a začíná se to projevovat ve všech směrech. Například ceny bydlení jsou tu sice v porovnání s ostatními oblastmi republiky stále nízké, ale rostou mnohem rychleji než jinde.

Stále je tu spousta starých krásných domů, jako třeba vily po dřívějších průmyslnících, které z posledních sil odolávají zániku. Je ale jen otázkou času, než se i do těchto zapomenutých objektů nahnou investice. Možná je někdo přestaví, možná zbourá

a postaví nové. Atraktivita kraje ale bude růst a tato místa se promění.

Svou polohou blízko hranic s Německem i rychlou dostupností z hlavního města bude kraj stále žádanější. Dlouhodobě mu pomůže i plánovaná rychlodráha, která cestu do Prahy nebo Drážďan časově ještě zkrátí. Už vybudování dálnice hodně pomohlo, rychlodráha bude mít ale ještě mnohem větší přínos. Někomu se možná může zdát, že je to hodně vzdálená budoucnost. Doba, kdy bude Ústecký kraj mnohem atraktivnější pro život i pro dovolenou než dnes, ale přijde. A osobně se na to moc těším.

Miroslav Čepický

Foto: Dolský mlýn

I bez holínek to bylo skvělý

Na Staré Olešce jsem byla úplně poprvé jako malá holka na dětském táboře. Její krásy umocněné tehdejšími vzpomínkami jsem teď, jako dospělá, ocenila ještě víc. Stará Oleška je překrásná vesnička na rozhraní Českého Středoohoří a Děčínské vrchoviny v CHKO Labské pískovce asi 8 km východně od Děčína.

Foto: Rabštejn v Jánské

Foto: Českosaské Švýcarsko

Když se kolegyně Míša v kanceláři zmínila, že mají chalupu nedaleko Jetřichovic, bez váhání jsem na její pozvání kývla. Tak jsme se tři holky z Centropolu domluvily a vyrazily spolu o víkend na výlet. Jako správné ženy jsme si rozdaly úkoly, nakoupily něco dobrého na zub, zabalily batohy. S dětmi a psem Tondou jsme pak odvážně vyrazili. Cesta z Ústí trvala necelou hodinku a ocitli jsme se uprostřed lesů a luk, v malebné osadě, kde atmosféru dokresluje podél cesty protékající potůček.

ZASTÁVKA PRVNÍ – RABŠTEJN

Naším prvním cílem poté, co jsme se ubytovali, byla předem domluvená prohlídka podzemní továrny Rabštejn v Jánské. Jedná se o rozsáhlé podzemní prostory bývalé přádelny bavlny z 19. století. Za 2. světové války využili Němci její skryté polohy a přestěhovali sem výrobu zbrojních součástí pro letadla. Z historie místa i smutných osudů lidí, kterých zde pracovalo v totálním nasazení i šest tisíc, jde mráz po zádech. S ostatními účastníky prohlídky jsme měli možnost vidět nejen mnoho válečných exponátů, ale také zkamenělin a fotek zajímavých míst z okolí. Jsou zde k vidění i trosky havarovaného letadla z roku 1972. Pozůstatky stroje, jehož pád přežila jediná osoba, letuška Vesna Vulovič, nalézají v okolí lidé dodnes. Genia loci podtrhuje i zima, která v podzemí panuje.

Na chlad jsme v tom teplém letním dni nebyly s dcerou připravené, stejně jako na tíživé pocity, které v nás stísněné a špatně osvětlené chodby vyvolávaly. Závěrečnou část prohlídky jsme proto radši rošťácky „zatahly“ na lavičky venku a krátily si čekání na zbytek bandy pozorováním šneků.

Věřím ale, že pro nadšence podzemí a historických objektů je prohlídka nezapomenutelným zážitkem.

ZASTÁVKA DRUHÁ – TRPASLIČÍ SKÁLA

Snad úplně každý má rád pohádky. Já tedy určitě. Ráda je čtu, vyprávím a úplně nejraději je prožívám. Proto když jsem se dozvěděla, že je tady nedaleko Trpasličí skála, neváhala jsem ani minutu. Vyrazili jsme do Rynartic, vesnice asi 3 km od Jetřichovic, hledat trpaslíky. Vystoupali jsme do schodů a terénem, který dal nejvíc zabrat našemu malému čtyřnohému společníkovi, dorazili přímo mezi skály. První permoník na nás čekal doslova za prvním rohem a za ním hned další. Místní kamenné človičky vytesal lidový umělec Eduard Vater už v r. 1833, v práci pak pokračoval jeho syn Ernst až do roku 1870. I když reliéfy skřítkovských postav po válce zarostly mechem, po roce 1989 byly očištěny a znovu nabarveny. Cesta nás vedla v sevření skal, kde jsme postupně nacházeli další

malé vousaté mužíky. Někteří z nich vám dovolí si trochu odpočinout a vyfotit se s nimi, mají tu k tomuto účelu umístěny kamenné lavičky s krásným výhledem do okolí. Trpaslíků jsme napočítali celkem sedm, Sněhurku jsme bohužel někde cestou minuli. Zato jsme našli několik jedlých hub, a nakonec v jedné ze zahrádek poblíž našeho zaparkovaného auta, jako cenu útěchy, osmého trpaslíka.

POSLEDNÍ ZASTÁVKA – SOKOLÍ VRCH

Krásných výhledů do okolí nabízí tento kraj opravdu nepřeberně, a tak jsme vyrazili na jednu ze zdejších rozhleden. Vyšplhali jsme na Sokolí vrch, pořádný kopec, korunovaný betonovou rozhlednou. Ta byla veřejnosti zpřístupněna v roce 2004, je vysoká 51 metrů a pyšní se vnějším točitým schodištěm. Zdolali jsme všech 162 schodů a ocitli se na místě s neskutečným výhledem na nedaleký Děčín. Celá tato oblast je součástí čtvrtého nejmladšího českého národního parku, Českosaského Švýcarska. Jeho dominanty, ke kterým patří Pravčická brána či soutěsky ve Hřensku, zná každý. Při pohledu shora, i při putování podzemím, jsme však měli možnost zjistit, že míst, co stojí za návštěvu, skýtá zdejší krajina mnohem víc. Člověk se tu může nechat obejmout přírodou v údolích, kochat se z výhledů na skalních terasách a načerpat energii od usměvavých trpaslíků.

V dalším objevování nás bohužel zastavil silný déšť, a i když jsme neměli holínky, dobrou náladu nám to nezkazilo. Stavili jsme se na výbornou domácí pizzu v Penzionu Vyhlídka a zahráli si s dětmi pexeso.

Kouzlu skal v národním parku Českosaské Švýcarsko neodolala ani sopranistka Lenka Graf. V Tiských stěnách natočila nový videoklip ke své písni Láska pouhá, ve kterém se prolíná romantická a něžná linka s nespoutaností zdejší krajiny.

Věra Bílková

Foto: Trpasličí skála

Barča, královna ústeckého horizontu

Tuhle noblesní královnu ústeckého horizontu už viděl letět snad úplně každý Ústečák. Žlutou dámu, která si díky své imatrikulaci OK-DSB vysloužila mazlivou přezdívku „Barča“, z kanceláří Centropolu slyším každý den vzlétat, aby mohla pomáhat těm, kteří to zrovna moc potřebují. Není divu, základna hrdinky tohoto článku je z Vaničkovy ulice vzdušnou čarou ani ne dva kilometry.

Heliport se nachází na Severní Terasě, kopci, který ční nad centrem Ústí nad Labem a představuje tak ideální výchozí bod, ne však dost vysoký na to, aby se vyhnul ranní mlze, která se valí Ústím od Milady a Labe. Počasí je pro leteckou záchrannou službu klíčové, není možné létat za mlhy, silného větru či sněhu a v bouři. Vrtulník má v tomhle směru jasné limity.

Hangár zrovna zeje prázdnotou, jelikož je „Barča“ s posádkou ve vzletu. Než se stihnu zeptat, kam odletěli, zahlásí technik, že už se vrací, a já si vzpomenu na Radara, hrdinu seriálu M.A.S.H., který vždy slyšel vrtulníky dřív než kdokoli jiný. No jo, cvičené ucho, já neslyším nic.

Později se dozvím, že se přilétá ze cvičení. Tím musí procházet tahle parta často a vychází ze zkušeností v terénu či incidentů, které se staly v Čechách nebo u zahraničních kolegů. „Ať už při výcviku nebo během naší práce, vždy vznikají nové

výzvy. Nepohybujeme se po šachovnici, každé údolí, les, kopec je jiný. Stejně tak jako vzniklé situace,“ říká Jan Bubla, vedoucí záchranář letecké záchranné služby Ústeckého kraje, který zde slouží přes dvacet pět let. „Byť je letecký záchranář primárně zdravotnickým záchranářem, pohybuje se v dopravním prostředku, který létá vzduchem. Tím pádem musí znát spoustu dalších věcí. Je takzvanou pravou rukou pilota, i když sedí po jeho levici. Pomáhá mu se sledováním krajiny, vyhodnocuje potenciálně rizikové situace. Než pustíme záchranáře samostatně do provozu, může to trvat i roky.“

Zdravotnický personál cvičí i práci nad volnou hloubkou a lezecké techniky. Jen to jim umožní dostat se s vrtulníkem i tam, kde sanita nemá šanci. „Naše lesy a skály jsou plné turistů, lezců, sportovců nebo houbařů. Výhodou vrtulníku je, že se za nimi dostane až doprostřed lesa, respektive nad něj. S tím souvisí slaňování z vrtulníku, schopnost dostat se za pacientem prakticky kamkoli a také ho pomocí lanových technik téměř odkudkoli dostat.“

Nesmírně důležitá je i souhra v rámci týmu. Záchranáři se potřebují vždy rychle a perfektně domlouvat, jak verbálně, tak neverbálně. Jen na základě prvotřídní spolupráce mohou svou práci dělat skutečně bezpečně. „Musíme si navzájem důvěřovat, pomáhat, vidět do rolí, které každý z nás plní. Byť má každý své místo, dost se prolínají.“

Že jsou všichni v týmu dobrá parta, poznávám po pár minutách společného sezení u kávy. Právě intenzivní pocit rodiny je to, co Honzu na jeho práci nejvíc baví. „V posádce pilot, lékař, záchranář je rodina vlastně jedinou možnou funkční sestavou, jak dělat naši práci bezpečně, efektivně, a ještě si to užít.“ Další velkou motivací jsou samozřejmě situace, kdy se zadarí a s vrtulníkem dokážou pacientovi rychle poskytnout potřebnou péči a dopravit ho do nemocnice. Obzvláště když se za pár dnů nebo týdnů dozvědí, že se dotyčný vrací v pořádku domů.

Jeich práce má ještě jednu nespornou přednost, kterou je každodenní pohled na krásná místa ústeckého kraje z ptačí perspektivy. „Vysoké skály vystupující z lesů Českého Švýcarska jsou ze vzduchu opravdu nádherné, i když nám lesy žere kůrovec a jsou z poloviny hnědé. Krásné jsou zrekultivované a znovu zalesněné Krušné hory se svými údolím. A úžasný je návrat z Prahy, v podvečerním světle, kdy je už z dálky vidět Porta Bohemica, České středohoří a Házmurk. Oproti tomu vidíme i odvrácenou stranu krajiny, například povrchové doly na Mostecku, nad kterými létáme velice často.“

Ústecký kraj má pro práci letecké záchranné služby svá specifika. „Je jedním z hlavních výrobců energie pro Čechy a tranzitně i pro Německo. Hlavní letové trasy tak máme takzvaně zadrátované a tím pádem musíme krajinu velmi dobře znát, abychom si ohlíželi, kde se jaké vedení nachází,“ říká Honza. Dodává, že Krušné hory a Labské pískovce jsou populární mezi horolezci, ovšem spousta lidí si přejít z lezecké stěny na skálu troufne příliš brzy.

Právě zranění způsobená provozováním rizikových sportů bez rozmyslu či bezhlavým řízením, které často končí marnou ztrátou životů, jsou tím, co členové posádky musí pečlivě zavírat do pomyslných šuplíků, aby mohli motivovaní dál vykonávat svou práci. „Úspěšnost, zvláště u těžkých poranění, není přes

veškerou naši snahu vždy stoprocentní. To většinou probereme u kávy s kolegy, což je ten nejlepší ventil. Práce v neustálém kontaktu s tragédií, leckdy zbytečnou, je náročná. Nejtěžší a nejvíce emotivní jsou pak samozřejmě děti.“ Tím dojemnější je pak zpráva od kolegů z nemocnice, že se dítě hojí a bude moci brzy špitál opustit. V některých případech pak své záchránce přijdou na stanici i s rodiči navštívit.

Nechce se mi končit na tak tíživou notu, a proto se doptávám, zda je něco, co se o práci letecké záchranné stanice málo ví. „Letecká je taková naše výkladní skříň, divácky neatraktivnější forma naší práce. Proto se o ní ví vcelku dost. Ale co rád opakuji, pokud mám tu možnost, je apel na to, aby nám lidé při naší práci dali co největší prostor. K vrtulníku se nechodí, zvláště, pokud se vrtule točí. Bezpečná vzdálenost je v tu chvíli až desítky metrů. A také je dobré vědět, že na vrtulník se nemává. Může to totiž komplikovat nalezení těch, kteří zrovna potřebují pomoci. Ti jsou od dispečinku instruováni na to, aby mávali v případě, kdy vrtulník slyší. Podle toho se orientujeme, hledáme je a každá vteřina je důležitá.“

Dodávat energii královně Barče a jejímu týmu nás v Centropolu baví a vždy, když ji z kanceláře slyšíme, přejeme všem, aby to dobře dopadlo.

Michaela Juščíková

Foto: Zákaznické centrum Teplice

Na pobočkách v Teplicích a v Ústí zlepšují lidem náladu

Dveře tu mají přes léto úplně dokořán a lidé procházející kolem často z chodníku jen tak pozdraví, popřejí hezký den a jdou zase dál. Když má někdo víc času, zajde na kafe nebo si chvilku popovídat. Nemluvíme o kavárně, i když Tereza Izerová a Josef Gipfl tu kávu vaří výbornou, a kromě ní hostům nabízejí i vodu nebo energy drink. Především se ale oba jako specialisté zákaznického centra starají o to, aby každý, kdo se u nich zastaví, odcházel v lepší náladě, než přišel.

Vstřícný přístup se odráží také v mnoha hodnoceních poboček firmy na internetu. „Cokoliv potřebuji, vždy se setkávám s velkou ochotou. Centropol doporučuji každému, kdo chce být spokojen nejen s cenou, ale také s perfektním jednáním,“ píše například Ilona Majorová v hodnocení na webu Firmy.cz od Seznamu. Někdy se skvělá péče lidem z pobočky vrátí i tak, že jim zákazník později přinese dárek jako poděkování.

„Jednou jsem třeba dostala perníkovou žárovku, ta mi udělala radost,“ říká Martina Hnyková, která má v Centropolu na starost více poboček, mezi nimiž během týdne přejíždí. V každé z nich dobře vědí, že spokojený zákazník je absolutní základ pro to, aby se dařilo celé firmě. Zákaznická centra v ústeckém kraji jsou toho skvělým příkladem. To teplické vzniklo před necelým rokem ve velkém a krásně prosvětleném prostoru bývalého koupelnového studia. A má na něj dodnes i symbolické napojení. Přes vodu, které občas opravdu hodně potřebuje Josef. Je totiž dobrovolným hasičem. A při této činnosti i v práci ho hlavně baví, když někomu pomůže.

„Vzhledem k tomu, že máme kamenné pobočky, zastaví se u nás i lidé, kteří zatím nejsou našimi zákazníky, ale potřebují poradit. Zúčastnili se například aukce na zdánlivě lákavé ceny energií. Jenže pak skončili tak, že z neopatrnosti podepsali smlouvy s podmínkami, které pro ně nejsou výhodné. Naštěstí jim často můžeme pomoci se z této situace vyvázat, aby nemuseli platit sankce a mohli využívat služby za dobré ceny,“ popisuje Josef. Zmiňuje, že zákazníci naopak hodně oceňují, že jim Centropol výrazně pomůže usnadnit záležitosti související se změnou bydliště. Tereza ho doplňuje, že dost návštěvníků potřebuje třeba jen vysvětlit fakturu svého dodavatele a zjistit nabídku Centropolu. „Pomůžeme se vším, co umíme. Uvitáme každého, kdo potřebuje poradit s elektřinou a plynem, nejen naše zákazníky. V létě jich chodí méně, největší nápor bývá na podzim se startem topné sezóny,“ popisuje Tereza.

Když vejdete do jakékoli z poboček Centropolu, najdete tam příjemný gauč jako v obýváku. Lidé z Centropolu sedí u moderních stolů s pohodlnými židlemi, vše je vzdušné, otevřené. Obě centra v ústeckém kraji mají navíc plně prosklenou přední stěnu, takže je z nich příjemný výhled ven. Ústecká pobočka je ze všech nejstarší a je součástí centrály firmy. Sídlí v samém centru, blízko Severočeského divadla opery a baletu. Společná je v obou pobočkách i dobrá nálada. Když například do té ústecké dorazí vedoucí Martina Hnyková, je znát, že ji kolegyně Petra Nováková opravdu ráda vidí. Obě totiž před šesti lety nastupovaly do Centropolu společně. „Od té doby k sobě máme blízko a vím, že se na Martinu můžu s čímkoli obrátit,“ říká specialistka zákaznické péče Petra Nováková, která se práci v centru věnuje už čtyři roky. „Nemám ale pocit, že bych zarůstala pavučinami, naše společnost i odvětví se dynamicky mění, pořád se něco učím, a to mě moc baví,“ vysvětluje Petra.

Do energetiky přitom přišla z úplně odlišného oboru. Dříve pomáhala lidem jíst zdravě a zhubnout. Vše kolem elektřiny a plynu jí nejdříve přišlo tak nepřehledné, že to chtěla první týdný vzdát. Dnes je ráda, že to neudělala, protože ji naopak baví vysvětlovat zákazníkům důležité pojmy a souvislosti. „V dnešní době chybí zákazníkům informace. Nastaví si zálohy, ale víc neřeší, což je pro ně nevýhoda. Snažím se jim vysvětlovat, co všechno si mají správně nastavit a ohlídat. A že se jim opravdu vyplatí, když to udělají správně,“ vysvětluje Petra.

Foto: Zákaznické centrum Ústí nad Labem

Očekává, že v závěru tohoto roku bude zájem zákazníků o informace spojené s energiemi velký. „Je to proto, že se zvyšují velkoobchodní ceny elektřiny a plynu a všichni dodavatelé energií na to reagují a budou reagovat úpravou cen. Bohužel zákazníkům na celém trhu i při stejné spotřebě částka v ročním vyúčtování postupně naroste. My se budeme i nadále snažit nabízet zákazníkům stále co nejlepší podmínky,“ popisuje Petra Nováková.

Tím, že její pobočka je součástí centrály, a právě sem chodí nejvíce lidí, má jako jediná tříčlennou posádku. Spolu s Petrou tu pracují i Karyna Silenková a Alena Anastázie Jindrová. Lokalita pro všechny tři přináší i dvě drobné výhody. Nemusejí chodit na poštu, protože ta je adresovaná a zároveň se hromadně odesílá z centrály. Navíc Petra, Karyna a Alena vidají kolegy z ostatních oddělení firmy, kteří při cestě do kanceláře míjejí výlohu ústeckého zákaznického centra.

Až někdy také půjdete kolem zákaznického centra Centropolu, zastavte se třeba na kafe a využijte možnost zeptat se na cokoli, co vás ohledně energií zajímá. Rádi vás tam uvidí.

Miroslav Čepický

Otevírací doba obou poboček	
Pondělí	8:00 - 17:00
Úterý	8:00 - 16:30
Středa	8:00 - 17:00
Čtvrtek	8:00 - 16:30
Pátek	8:00 - 15:00

Není všechno lithium, co se třpytí

Stačí se rozhlédnout kolem a člověku je hned jasné, jak moc je pro náš život důležitá elektřina. Od objevu prvního použitelného zdroje (Voltův článek v roce 1800) dodnes pomáhá prodlužovat den i tvořit pohodlí a teplo domova. Překotný vývoj alternativních zdrojů elektřiny, informačních technologií a dopravy postavil před 21. století velkou výzvu. Vedle snahy o efektivnější a zelenější výrobu jsme se začali zabývat i skladováním elektřiny. V budoucnu tak dost možná bude naše století označováno věkem jednoho z nejlehčích kovů na zemi s výbornými vlastnostmi pro vedení elektrického proudu i tepla a základním materiálem pro výrobu baterií – věkem lithia.

Foto: Horní Krupka

Lithium od svého objevu švédským chemikem Johanem Augustem Arfwedsonem v roce 1817 našlo uplatnění při výrobě keramiky, skla, různých maziv, sloučenin hořčíku i hliníku, u kterých zlepšuje mechanické vlastnosti a snižuje hmotnost při zachování pevnosti. Ve formě soli se dodnes používá v medicíně k léčbě bipolární poruchy. Pro své povzbuzující účinky bylo do 50. let minulého století dokonce jednou z ingrediencí populární limonády 7UP.

Do každodenního života ale zasahuje nejčastěji ve formě baterie. Ať už nás ráno probouzí budík nebo mobilní telefon, má v tom prsty lithium. Bez viny není ani v koupelně, kde řada z nás používá elektrický kartáček. Při kontrole počasí na meteostanici nás provází znovu, a to jsme ještě ani nevyšli z domova. Zkuste se sami občas rozhlédnout – notebook, zvonek, svítlna, klíče od auta, holicí strojek, dětské hračky, dálkové ovládání... Jak by náš život vypadal bez baterek?

Hranice každodenního života ale lithium významně překračuje a ovlivňuje vývoj celého kontinentu. Když v prosinci 2020 potvrdila Evropská unie svůj závazek týkající se ekologické transformace (Zelená dohoda pro Evropu z roku 2019), připravila půdu pro tento nedoceněný a velmi měkký kov. Lídři EU si nad to stanovili ještě ambicióznější cíl – snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů v Evropě o 55 % v porovnání s rokem 1990.

Právě v prosinci 2020 proto začala cena tohoto alkalického kovu v podobě uhličitánu strmě stoupat. Na jeho začátku byla cena za tunu lithia 5 081 eur, už v březnu se nakupovalo za dvojnásobnou hodnotu, která v létě vystoupala dokonce na 12 051 eur za tunu.

Kromě výroby elektrické energie se ekologická transformace zaměřila na další průmyslová odvětví a především na dopravu. Její elektrifikaci se výrobci snaží dosáhnout významného snížení

emisí. Milovníci „pořádných“ dieselových motorů se pomalu loučí se svými osmiválcovými mazlíčky a utírají slzu v oku, když kolem za tichého bzzzz projíždí elektromobil nebo do nich na chodníku div nevráží elektrokoloběžka. S rostoucími nároky na snižování emisí a dostupností technologií sestupují elektromobily ze segmentu luxusního zboží mezi rodinné i městské vozy střední třídy.

Protože je lithium jedním ze základních materiálů pro výrobu baterií, je velmi podstatným materiálem pro inovace a rozvoj společnosti. V České republice téma lithium rezonuje nejvíce právě v Ústeckém kraji. Na Cínovci se totiž dnes nachází odhadem 3–5 % světových zásob tohoto kovu na Zemi. Jeho těžba a následné zpracování tak může být velkou příležitostí pro rozvoj regionu. Vedle růstu zaměstnanosti by pak mohlo dojít i k rozvoji navazujících odvětví i služeb.

Těžit lithium na Cínovci by tak česká firma Geomet mohla začít už v roce 2023. Než k tomu ale dojde, vedení Ústeckého kraje požaduje podrobné posouzení dopadu těžby na životní prostředí. Odmítavý postoj k těžbě zaujalo severočeské město Krupka, které poukazuje na těsné sousedství dobývacího prostoru s Hornickou kulturní krajinou Krupka zapsanou v roce 2019 na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Nechat ladem obrovské nerostné bohatství, které Cínovec ukrývá, v zájmu ochrany životního prostředí a kulturních památek regionu, nebo jej využít na maximum v rámci ekologické transformace celé Evropy a profitovat z rostoucí ceny lithia? Inu ani lithium není všechno, co se třpytí...

Michal Červenka

Režisér David Ondříček: Spolupráce s Centropolem se přijímala velice snadno

Znamý režisér, scénárista a producent, který má na triku například kultovní Samotáře, dramatickou Duklu 61 a nejčerstvěji dokumentární film Zátopek, se letos podepsal ještě pod jedno další dílo. Pod taktovkou tohoto výborného filmaře vznikla naše nová televizní reklama. S Davidem jsme si sešli u čaje, abychom probrali nejen vznik našeho spotu.

ZÁTOPKA UŽ KONEČNĚ NENESU NA RAMENOU

Dokumentární film o legendárním českém běžci už je nějakou dobu mezi lidmi. Svou premiéru si odbyl i na filmovém festivalu v Karlových Varech a dostává jednu chválu za druhou. Jak se na to díváte vy z pohledu režiséra? Zátopek je projekt, na kterém jsme pracovali opravdu dlouho. Poprvé jsme se o něm začali bavit někdy před 14 lety a díky té době jsem si ani neuvědomil, jakou tíhu jsem na sobě nesl. Když se film pustil mezi lidi, tak se mi najednou strašně ulevilo. Už ho nenesu na zádech já, ale povídají si o něm lidi, píšou se o něm recenze a ten film zkrátka už žije vlastním životem. Tedy symbolicky, Zátopek

ode mě odbíhá, ale stále ho cítím velmi blízko a musím se o film společně s producentem Kryštofem Muchou starat, aby ho vidělo co nejvíc lidí a aby ta naše práce nepřišla vniveč.

KAŽDÝ POTŘEBUJE ALESPŇ JEDNOU ZA ČAS POCHVÁLIT

Úspěch filmu se dá určit podle spousty aspektů a každý na to může mít trochu jiný pohled. Jaká měřítko úspěchu máte vy?

V případě filmu jsou mémi měřítka, a teď to bude v náhodném pořadí nikoli v pořadí důležitosti, divácký úspěch, úspěch na festivalech a v očích kritiky, a to, co řeknou mí nejbližší a kamarádi. To jsou takové základní čtyři aspekty. V poslední době se objevil ještě pátý, a tím je míra osobní satisfakce. Jednou jsem šel po ulici a řekl jsem si: „Hele, ono to opravdu vypadá, že bys mohl být filmový režisér.“ (Smích) Protože jsem najednou viděl, že o mém filmu všichni mluví, dostávám za něj ceny, a když si kupuju jablka, tak se mě paní ptá, co budu točit dál. A samozřejmě je důležité, co vám řeknou vaši blízcí. To, co řekne maminka, tatínek, žena, děti, je jedna ze zásadních věcí. Jejich názor by se neměl podceňovat, ať jde o jakoukoliv práci, protože každý v jakémkoliv věku potřebuje pochvalu ale i kritiku od svých blízkých, aby si věřil a aby se mohl

dál rozvíjet. A každý chlapec i holčička čeká na to, až někdo přijde a řekne: „To se ti moc povedlo.“

S CENTROPOLEM MÁME PODOBNÝ PŘÍSTUP K ZÁKAZNÍKŮM

Jste primárně filmový režisér, ale ani ve světě reklamy nejste nováčkem. Díky svým schopnostem a svému vytížení si můžete reklamní spolupráce vybírat. Čím vás zaujal Centropol?

Už od začátku mi bylo sympatické, že Centropol vystupuje neokázale, že je to firma, která neříká: „Pojďte k nám, my jsme lepší než ostatní,“ ale tvrdí: „Spolupracujte s námi, protože my se vám budeme věnovat a hrajeme fér.“ Zkrátka lidský přístup a dobrá cena, což není takové to klasické naleštěné pozlátko, které toho spoustu naslibuje, ale pak nesplní. Tuhle strategii, kterou Centropol drží už delší dobu, se snaží praktikovat i velké světové firmy. Ale těžko si můžete stejně nakoupit ve velkém hypermarketu jako ve specializovaném lokálním obchodě, kde se vám budou věnovat osobně. Vidím v tom určitou paralelu s mojí produkcí Lucky Man Films, tam jsme vždycky přistupovali ke klientům podobně. Stavíme spolupráci na osobním přístupu, naši klienti se s námi osobně znají, což je příjemné mimo jiné při opakované spolupráci, kdy klienti vědí, co mohou očekávat. Stejně nastavení vidím i u Centropolu. Když jsem viděl příběh spotu, líbilo se mi, že to je herecká reklama založená na pěkném humoru. Proto se taková práce velice lehce přijímala.

Jak moc velký rozdíl je natáčet reklamu a natáčet film?

Je to obrovský rozdíl. Je samozřejmě prospěšné pro klienta i pro tvůrce, když režisér dokáže využít zkušenosti z celovečerního filmu v reklamě, a naopak když pak může využít zkušenosti z reklamy v celovečerním filmu. Ale je to jako se vším, nesmí se toho zneužít. Já mám štěstí, že si mě v poslední době vybírají většinou pro hrané reklamy. Když je tam vzájemná důvěra, tak mě ta práce baví. Nedělám reklam moc, ale když je dělám, je to týmová spolupráce s novými lidmi, a právě zrovna s Centropolem mě to bavilo strašně moc.

OTEC S DCEROU V REKLAMĚ MAJÍ KRÁSNÝ VZTAH

Postava otce z naší reklamy, kterou skvěle zahrál Jiří Panzner, se někomu může zdát ne zcela sympatická. Opak je ale pravdou. Tatínek sice svou dceru neustále zbytečně osočuje, ale dělá to z lásky. Jak to vnímáte vy?

V tom je právě to kouzlo. Pojďme si upřímně říct, že tohle jsme si zažili asi všichni, ať už z pozice dítěte či rodiče. Někteří to znají z obou stran. Žádná domácnost není dokonalá a to jsme také chtěli ukázat. On to samozřejmě myslí všechno dobře a chce jí vštípit co nejlepší návyky. Sám ale tuší, že ten hlavní problém není v plýtvání. Když to pak jeho dcera na konci té reklamy nevydrží a konfrontuje ho, uvědomí si, že je potřeba si nejprve zamést před vlastním prahem. To vzájemné kočkování dokazuje, že spolu vycházejí skvěle a mají se rádi.

NEJSILNĚJŠÍ OKAMŽIKY MÉ KARIÉRY? DUKLA 61 A ZÁTOPEK

Cílem asi každého filmaře je přinést divákům co nejsilnější zážitek při sledování plátna. Aby se to mohlo stát, je kolikrát potřeba takovou atmosféru připravit už přímo na place. V takovou chvíli se celý štáb stává svědkem něčeho výjimečného. Co se v takovou chvíli děje?

Mám přesně dva nejsilnější zážitky své dosavadní kariéry. První zásadní byl při natáčení minisérie Dukla 61, kde jsme točili scénu, jak ženy čekají po důlní katastrofě na horníky a nevědí, kdo vyjde živý a kdo tam zůstal. A musím říct, že ty ženy to zahrály tak přesvědčivě a fantasticky, omdlívaly, plakaly, že to mnou také velmi emotivně pohnulo. A druhý takový zážitek byl, když jsme natáčeli scénu, jak Emil Zátopek vbíhá na stadion v Helsinkách po maratonu. Komparzisté, Vašek Neužil i štáb jsme si to vlastně oplakali, protože jsme se prakticky přenesli do toho roku 1952 a bylo to skutečně silné.

ENERGIE DOMA? TĚŠÍM SE NA POMOC CENTROPOLU

Během příprav a samotného natáčení spotu nebyl příliš čas se věnovat ničemu jinému. Následně přišel do kin film Zátopek, a tak jsme se k tématu energií dostali až nyní. Davide, jaká je vaše spotřeba energií a kdo je vaším současným dodavatelem?

Tuším spotřebu na chatě, protože tam dům přes zimu temperujeme, a tak máme spotřebu hodně vysokou. Doma vlastně ani pořádně nevím, jakého máme dodavatele, natož konkrétní spotřebu. Každopádně věřím, že to všechno s Centropolem vyřeším a za energie ušetřím.

Vzhledem k tomu, že rozhovor vznikl před nějakou dobou, můžeme v tuto chvíli už říct, že David Ondříček je na správné cestě, aby se stal naším zákazníkem.

Vít Beneš

Impulsy, které pomáhají

Jak elektrina pomáhá v práci těm, kteří pomáhají nám? Co se dá vyčíst z elektrických impulsů našeho srdce či mozku? A co s tím vším má společného rejnok?

NEDLOUHÁ DLOUHÁ HISTORIE

Péče o nemocné a první pokusy o jejich léčbu jsou staré jako civilizace sama. Ani tak bychom pravděpodobně nepředpokládali tisíciletou tradici využití elektrické energie v medicíně. Pojďme se společně ponořit do historie léčebných proudů. Zkusme se nejprve zamyslet nad tím, v jaké formě se lidé v dávných dobách s elektrinou setkávali. Jednoznačně znali blesky, jejichž původ přisuzovali spíše božimu hněvu než fyzikálním zákonům. A lze se domnívat, že pokud někdy byly učiněny pokusy o léčbu bleskem, nedopadly příliš úspěšně.

SUMCE, PROSÍM

Odpověď na hádanku, jak skutečně účinná elektroléčba v dávnověku vypadala, spočívá na dně Nilu. Mezi kameny zde odedávna žije více jak metr dlouhá ryba s názvem pasumec elektrický. Jak již jeho název napovídá, tento tvor používá k obraně i lovu přeměněná svalová vlákna vytvářející elektrický orgán schopný výboje až 350 V. Pasumec není jediným obyvatelům vodní říše, který byl v antice pro své nevšední vlastnosti vyhledáván. Egypťané podobně využívali i živého rejnoka

mořského. Bylo toho dost, co se v těch dobách rybí elektrinou léčilo, od porodních bolestí přes neurologické problémy až po artritidu.

Dlouhé období temného středověku pro využití elektřiny v medicíně nepřineslo nic podstatného, zájem o ni se začal opět rozvíjet až v 17. a 18. století. Jako správní patrioti musíme zmínit, že jedním ze světových průkopníků elektroléčby a elektroterapie byl český přírodovědec a lékař Jan Křtitel Antonín Boháč. Elektrinu ve svých disertacích doporučoval především k léčbě obrny, stavů po mrtvici či u chorob postihujících pohybový aparát.

Medicínských oblastí, které v současnosti elektrickou energii využívají, je celá řada. Od akutní péče přes diagnostiku až po samotnou léčbu. I když na rejnoka ani sumce elektrického dnes v nemocnici samozřejmě nenarazíte.

JE TO TĚŽKÁ PRÁCE, TA DEFIBRILACE

Tytam jsou i doby velkých těžkých přístrojů, které známe z televize či filmů. Dnešní AED, tedy automatické externí defibrilátory, jsou malé, skladné, snadno použitelné. Možná kolem některého denně chodíte a vůbec o tom nevíte. Jsou k dispozici na mnoha místech České republiky, můžeme se s nimi setkat na nádražích, na náměstích či u obchodních center. Bohužel řada z nás ani netuší, jak defibrilátory fungují.

Náhla zástava srdeční je stav, kdy tento životně důležitý sval nečekaně přestane pracovat kvůli komorové fibrilaci, tedy kolapsu elektrických impulsů, které pohánějí naše srdce, aby pumpovalo krev. Tento stav vede okamžitě ke zhroucení oběhu krve a ztrátě vědomí. Moderní AED jsou schopné po přiložení elektrod tuto nebezpečnou arytmiu sami identifikovat a krátkým, velice silným elektrickým impulsem ji vyrušit. Jsou proto vhodné pro široké použití laickou veřejností.

TELEGRAM OD SRDCE

Každý stah srdečního svalu doprovází slabé elektrické napětí, které můžeme snímat z povrchu lidského těla pomocí EKG. Díky tomu mohou lékaři neinvazivně vyšetřit fungování pacientova srdce. Jedná se o zcela běžnou diagnostickou metodu. Výstupem z vyšetření je takzvaný elektrokardiogram, z něhož lékař může diagnostikovat anginu pectoris, infarkt myokardu, poruchy srdečního rytmu, srdeční selhání a mnohé další.

Na podobném principu snímání elektrických impulsů funguje i EEG, ovšem s tím rozdílem, že sleduje aktivitu našeho mozku. Opět vcelku běžná, neinvazivní diagnostická metoda, používaná k monitorování a diagnostice různých stavů, jako je epilepsie, poruchy spánku, kóma či vyzrállost centrální nervové soustavy u dětí.

PŘELET NAD ELEKTROŠOKY

Léčebná metoda, která nejen díky Formanovu proslulému filmu nenabírala u laické veřejnosti mnoho plusových bodů. Nyní však zažívá pravděpodobně zaslouženou renesanci. V mozku pacientů se totiž dle výzkumů po terapii odehrávají stejné pochody jako po nasazení medikace. V některých případech je dokonce účinnější a výsledky jsou trvalejší.

V principu dochází po zásahu proudem v mozku k okysličení a prokrvení. Díky tomu se nastartuje obnova buněk a vznik nových neuronů. Ustalují se hladiny důležitých hormonů jako dopamin, serotonin, glukosamin. Pro mozek se dá celá akce popsat jako jakýsi restart.

Díky anestezii a lékům uvolňujícím svalstvo nepředstavují v dnešní době elektrošoky pro pacienty bolestivou metodu léčby. Indikují se pacientům se schizofrenií, psychotickou depresí, při bipolární poruše a u dalších psychických onemocnění.

LIDSKÝ IMPULS

Na jednu podstatnou záležitost jsme ve svém bádání o léčivé elektrině pozapomněli. Každá metoda či přístroj by nebyly ničím bez energie zdravotní sestry, která vám změří EKG, bez energie lékaře, který provádí potřebná vyšetření před elektrošoky, bez energie laika, který použije AED, aby pomohl neznámému na ulici. Jejich energie je totiž ta, která skutečně pomáhá.

Michaela Juščíková

Centropol Energy působí v Ústí nad Labem již 19 let a o dění ve městě i v regionu se zajímá. Proto se majitel společnosti s manželkou rozhodli věnovat městské policii automatický externí defibrilátor. Předání přístroje od Lenky a Aleše Grafových do rukou velitele městské policie Pavla Bakuleho byl přítomen i primátor Ústí nad Labem, Ing. Petr Nedvěděcký.

„Jednu elektřinu, prosím!“

Stojíte ve frontě a přemýšlíte, jakou elektřinu si dnes koupíte. Svítivou v plechovce? Nebo pytlík té do televize? Možná raději obě, kdo ví, co bude večer... No dobře, elektřina se takhle nikdy nenakupovala a pravděpodobně nikdy ani nebude. Jak se tedy nakupuje a proč stojí tolik, kolik stojí?

Všechno začíná u výroby. Existují různé typy elektráren a nejvíce využívané jsou ty na fosilní paliva (ropa, uhlí, zemní plyn). Velký podíl na celkovém objemu mají ještě jaderné a vodní elektrárny. Větrné a sluneční zdroje elektřiny pak za nimi už jen paběrkují. Přesto si některé země díky přírodním podmínkám vystačí z velké části právě s alternativními zdroji, například Norsko (vodní) nebo Dánsko (větrné) z nich čerpají podstatnou část své spotřeby. Takové státy jsou ale zatím ve světě výjimkou.

PRO ELEKTRINU SE CHODÍ NA BURZU

Stejně jako každá vyspělejší země i Česká republika vyrábí elektřinu. Z obchodních a dalších důvodů se však část vyrobené elektřiny exportuje, a naopak se zase určité množství do Česka dokupuje ze zahraničí. Elektřina je komodita jako například ropa, kakao či lithium (o kterém se také dočtete v tomto čísle), a proto se s ní obchoduje na světových energetických burzách. A právě tam se nakupuje takzvaná silová elektřina pro

koncové odběratele. Tedy čistá komodita bez daně a ostatních poplatků. Vy ale žádnou burzu vyhledávat nemusíte, přesně tohle pro vás totiž zařizujeme my, váš dodavatel energií.

NENÍ DODAVATEL JAKO DISTRIBUTOR

Že je pro vás dodavatel a distributor elektřiny či plynu totéž? Není divu, moc se o nás totiž nemluví. A budme upřímní, nikoho to moc netrápí. Rozdíl mezi dodavatelem a distributorem je ale podstatný. Jak už bylo zmíněno, dodavatel obchoduje na burzách, nakupuje pro své zákazníky elektřinu a plyn za co nejnižší cenu, aby jim dokázal ušetřit. Distributor pak provozuje síť plynových potrubí a elektrických vedení ve všech možných formách, díky kterým se pak elektřina a plyn dostanou k vám domů. Jinými slovy, když se něco porouchá, opravu zajišťuje distributor. Pokud chcete řešit cenu, obraťte se na dodavatele. U nás však spoustu záležitostí vyřídíme společně a distributora k tomu není potřeba. A ještě jeden zásadní rozdíl tu je. Distributorů je

jen několik a nedají se vybírat. Záleží totiž na tom, kde bydlíte. Sečteno, podtrženo, distributor a dodavatel nejsou to samé.

VLIV NA CENU ELEKTRINY MŮŽOU MÍT I POVĚTRNOSTNÍ PODMÍNKY

Na vývoj ceny elektřiny má vliv skutečně spousta okolností. Způsob výroby, geopolitická situace, kurzy světových měn, ochrana životního prostředí... Například když v Německu začne pořádně foukat, jejich větrné elektrárny pokryjí větší část celkové spotřeby a cena elektřiny tak na místní burze rapidně klesne, a dokonce může jít krátkodobě i do mínusu! Dá se tedy s nadsázkou říct, že na cenu elektřiny má vliv i vítr. V posledních měsících do ceny elektřiny stále více promlouvá ochrana životního prostředí.

CENA JE NEJVYŠŠÍ V HISTORII

Od listopadu 2020 se cena silové elektřiny pro příští rok na energetických burzách vyšplhala o více než 300 % a dostala se na hodnotu přes 3400 Kč/MWh. Elektřina

pro rok 2023 vyrostla o 200 %. Pro vaši představu, tak vysoké ceny elektřiny v historii ještě nebyly. Samozřejmě se to nestalo samo od sebe. Můžeme si prstem ukázat na hlavního viníka, který ale má dobré úmysly. Zároveň se není třeba děsit, že byste za elektřinu platili 3× tolik, co doposud. Přesně od toho jsme tu my, abychom vám pomohli tuhle situaci zvládnout s co nejmenším dopadem na vaši peněženku.

DÍKY DRAŽŠÍ ELEKTRINĚ BUDEME DÝCHAT ČISTŠÍ VZDUCH

Elektřina se vyrábí převážně v uhelných elektrárnách, a při tom se do ovzduší uvolňuje škodlivý oxid uhličitý (CO₂). Postupně se řada států světa v různých dohodách zavázala, že budou množství vypouštěného CO₂, které produkuje průmysl, doprava a energetika, snižovat. V roce 1997 vznikl Kjótský protokol, v roce 2015 to byla zase Pařížská dohoda a v roce 2019 Zelená dohoda pro Evropu. Všechny úmluvy mají však jednoho společného jmenovatele – emisní povolenky.

ODPUSTKY ZA ZNEČIŠTĚNÍ

Emisní povolenky jsou nástroj, který od roku 2005 zajišťuje snižování vypouštění škodlivého CO₂ do ovzduší. Jedna emisní

povolenka opravňuje výrobce elektřiny vypustit do ovzduší jednu tunu CO₂. Elektrárny je od roku 2005 získávaly zčásti zdarma (byly jim přidělovány), a když jim nestačily, dokupovaly je na burze. Pokud naopak modernizovaly výrobu elektřiny a snížily množství emisí CO₂, nepotřebovaly povolenek tolik a mohly je prodat těm ostatním.

POMYSLNÁ FRONTA NA EMISNÍ POVOLENKY JE TEĎ SKUTEČNĚ DLOUHÁ

Ještě vloni usilovala Evropská unie o snížení emisí do roku 2030 o 20 % v porovnání s rokem 1990. V červenci roku 2021 se však Evropská rada dohodla, že navýší cíl dokonce na 55 %. To vedlo k výraznému zvýšení poptávky po emisních povolenkách a k jejich zdražení. K jak velkému zdražení, ptáte se? Řekneme to velice jednoduše, v roce 2005 byla cena jedné emisní povolenky 2 eura, v roce 2019 již 25 eur a během posledních měsíců přesáhla dokonce 60 eur (1500 Kč).

Vedle toho Evropská unie reguluje počet emisních povolenek v oběhu, aby motivovala producenty k využívání alternativních zdrojů. Tím také zvyšuje jejich cenu. Vzhledem k tomu, že emisní povolenky tvoří v posledních

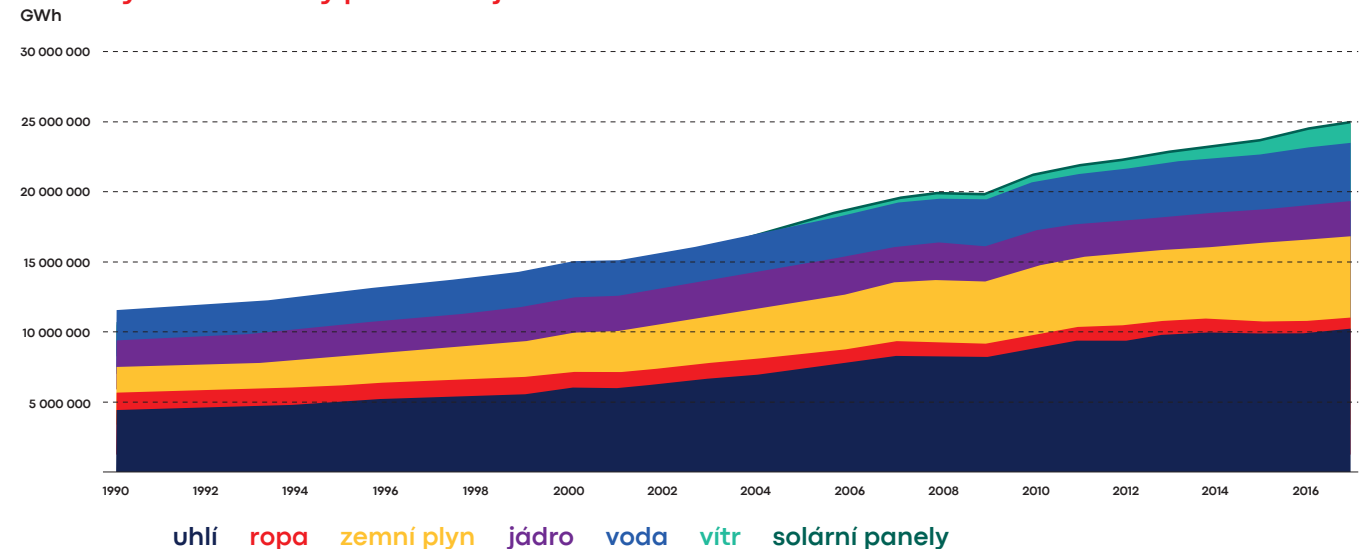
měsících až 70 % nákupní ceny každé MWh elektřiny, logicky se tak zvyšuje i výsledná cena elektřiny pro koncové spotřebitele. Správný dodavatel na vás ale nenechá dolehnout zdražení na burze v plné míře. I my samozřejmě mírníme dopad na své zákazníky díky naší nákupní strategii.

KDO SPRAVUJE EMISNÍ POVOLENKY A KAM JDOU ZÍSKANÉ PENÍZE?

Emisní povolenky vydává a obchodování s nimi zajišťuje Evropská unie, která zároveň stanovuje limity na vypouštění škodlivého CO₂. Limity jsou stále přísnější, a proto se počet emisních povolenek snižuje. Fakticky jsou emisní povolenky poskytovány jednotlivým státům Evropské unie, tedy i České republice, kde jsou následně přiděleny výrobcům a obchodovány. Peníze z emisních povolenek pro Českou republiku se stávají součástí českého státního rozpočtu a slouží k financování např. podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. Pokud se na to tedy podíváme od začátku až do konce, tím, že platíme za elektřinu, každý z nás pomáhá přispívat na ochranu životního prostředí. A díky tomu se nám v budoucnu bude lépe dýchat.

Vít Beneš

Výroba elektřiny podle zdroje

Chystáte stěhování? Pomůžeme vám

Potká nás to párkrát za život. Vyletíme z rodného hnízda, pronajmeme si garsonku. Časem založíme rodinu, chce to větší byt. Děti přibývá, možná tedy raději domek? Ani se neotočíme, děti odrostou a chtějí do vlastního. Dům je najednou příliš velký, co ho vyměnit za menší? Nebo za byt? Za garsonku? Důvodů ke změně bydliště je spousta, většinou bývají pozitivní.

Samotné stěhování ale moc příjemné není, obnáší docela dost starostí i nějaké ty povinnosti. Příkladně přepis energií. To znamená, že se ukončí smlouva mezi dodavatelem elektřiny a plynu s původním nájemníkem nebo majitelem objektu, a uzavře se nová smlouva s novým nájemníkem nebo majitelem. Pro nás maličkost, pro vás možná překvapení, že byste něco takového měli řešit. Nemusíte. Rádi to uděláme za vás, našim zákazníkům tuto službu běžně poskytujeme.

Stavte se v zákaznickém centru, společně probereme, co k přepisu budete potřebovat, a čeká tam na vás i dárek v podobě stěhovacího balíčku. Přichystali jsme pár věcí, které se při stěhování mohou hodit: krabice a lepicí pásku, protože těch není nikdy dost, energetický nápoj pro obnovení ztracených sil, praktický seznam a propisku, abyste na nic nezapomněli.

S přepisem energií vám můžeme samozřejmě poradit i telefonicky, stačí zavolat na naši zákaznickou linku: 478 575 555. Návod, jak postupovat, najdete také na našem webu, na adrese: www.centropol.cz/prepisy. Jsou tam i příslušné dokumenty a podle popisu snadno poznáte, co právě vy budete potřebovat. Přepisy energií přicházejí ke slovu nejen při změně bydliště, ale i při koupi, prodeji nebo pronájmu nemovitosti, jsou součástí dědického řízení. Kdybyste si s čímkoli nevěděli rady, určitě se s námi spojte. Ozvěte se nám i v případě, že změnu plánujete v delším časovém horizontu. Připravíme se na ni společně s předstihem.

Na adresu: marketing@centropol.cz nám můžete psát své zkušenosti se stěhováním, posílat fotky, připomínky, co vám chybělo ve stěhovacím balíčku, případné nejasnosti v návodu k přepisům ... Vaše názory nás zajímají, protože naším cílem

STĚHOVACÍ SEZNAM

Chystáte se do nového? Máte po ruce náš seznam, díky kterému na nic důležitého nezapomenete a stěhování půjde jako po másle.

6+ TÝDNŮ DO STĚHOVÁNÍ

- Informujte majitele**
☐ Pokud jste v podnájmu, včas o stěhování informujte pronajímatele bytu a zkontrolujte si své povinnosti v podnájemní smlouvě.
- Začněte třdit**
☐ Nestěhujte zbytečnosti. Zbavte se nepotřebných věcí ze svého šatníku či domácnosti a pošlete je dál.
- Zajistěte si stěhovací vůz**
☐ Kontaktujte stěhovací společnost nebo dejte vědět svým kamarádům. Je-li to možné, zajistěte si pro stěhování i parkovací místo.
- Najděte si lékaře**
☐ Pokud se stěhujete na delší vzdálenost, poohlédněte se po lékařích v okolí svého nového bydliště.

TIP:
Podklady a tipy ke stěhování najdete i na našich stránkách: www.centropol.cz/stehovani
Pokud řešíte i jiné situace, kde je potřeba přepsat plyn či elektřinu, obraťte se na nás.

1
centropol

je, abyste i díky nám zvládli stěhování s úsměvem. Autoři tří nejzajímavějších příspěvků od nás dostanou slušivou mikinu Centropol.

Monika Bartošová, Petra Herdová

Vyluštěnou tajenku zašlete na adresu:

Céčko
CENTROPOL ENERGY, a. s.
Vaničkova 1594/1
400 01 Ústí nad Labem
nebo e-mailem na:
cecko@centropol.cz

Centropol letos oslaví 19. narozeniny. A tak jsme se rozhodli, že odměn za správnou tajenku rozdáme tentokrát víc. Vylosujeme celkem 19 úspěšných luštitelů, z nichž každý od nás dostane dárek v podobě krásné a pohodlné mikiny. Proto nezapomeňte spolu se zněním tajenky do e-mailu napsat velikost mikiny, kterou byste si přáli.

Časopis pro své zákazníky vydává společnost
CENTROPOL ENERGY, a. s.
Vaničkova 1594/1
400 01 Ústí nad Labem
tel.: 478 575 555
e-mail: cecko@centropol.cz
www.centropol.cz

Pokud si nepřejete dostávat další čísla zákaznického časopisu Céčko společnosti CENTROPOL ENERGY a.s., kterým vás mimo jiné informujeme o novinkách, napište nám to prosím na email: obchod@centropol.cz nebo dpo@centropol.cz. Více informací o ochraně osobních údajů najdete na www.centropol.cz/gdpr.

„Můžeš-li ... (tajenka).“

POMŮCKY: HANSA, SOOS, ŠA	NECUDNĚ	VTIPNÉ ŘCENÍ	ODZNAK MLADÝ TURISTA (ZKRATKA)	INICIÁLY HERCE OLIVIERA	STÁT SE NEPRŮ- CHODNÝM	SULFID		SLOVENSKY „MOUKA“	RADIO TELEVISION LUXEM- BOURG	3. DÍL TAJENKY	TĚLESNÝ TREST
STAROŘEC- KÁ MINCE							OBYČEJ				
1. DÍL TAJENKY							ŠTÍHLÝ ZKR. SVĚ- TOVÉ OR- GANIZACE				
INICIÁLY SPISOVA- TELE TOLSTÉHO				PROKLE- PÁNÍ HRÁT NA HOUSLE							
INICIÁLY HERCE MAHDALA			BALT. OBCH. SPOLEK SLOVENSKY „ŽÁDA“						ZN. STERA- DIÁNU STRAKATÁ KRÁVA		
ČÁST PLZNĚ								ZN. MEGA- PASCALU DOMKY Z KLÁD			
PŮVODNÍ OBYVATEL ITALIE							ZÁPADO- ČESKÁ REZERVACE PRAČKA				
	POSTIŽENÍ MLHAVÝM VIDĚNÍM	OZN. NEM. ŠIL. KRAV 2. DÍL TAJENKY				NÁPOJ (EXPRES.) BRATISLA- VA (HOV.)					
NOCO VAT					ANGLICKÁ ROCKOVÁ SKUPINA KORYTA					RUSKÉ MĚSTO	MĚKKÁ HUDEBNÍ TÓNINA
BIBLICKÝ MUŽ ZE SODOMY				PŘÍŠERKA Z MACHA A ŠEBESTOVÉ STŘECHY							
INICIÁLY MERKE- LOVÉ			CITOSLOV. KLAPÁNÍ OPAK SPÁNKU						950 (ŘÍMSKY) PORUČNÍK		
PŘÍTOK SVRATKY								VZ. OXIDU TANTALU KYTICE (ZASTAR.)			
OKRASA							PLEMENO MENŠÍCH PSŮ GARANT				
PIŠNĚ (ZASTAR.)						TITANOVÁ RUDA PRAŠIVKA (NÁŘEČ.)					
PROUDY (BÁSN.)					SOVĚTSKÝ VOJEVŮDCE SLONÍ ZUB						DOMÁCKÝ VLADIMÍR
SLOVENSKY „JACÍ“				PRAŽSKÁ ČTVRT ÚTRŽKY							
ZNAČKA KURČATO- VIA			HANNOVER- SKÝ VELE- TRH IT POKLES						INICIÁLY LORENOVÉ INIC. BĚS. NEUMANNA		
ODSTŘELIT								ŘADOVÁ ČÍSLOVKA PÍSMENO CYRILICE			
KNIHA S VÝKLADY SNŮ (SLOVEN.)					4. DÍL TAJENKY						
NUŽE					ŽENSKÉ JMÉNO (ZDROB.)						

Časopis vychází v nákladu 200 000 ks.
Grafické zpracování: Klientology Institute s.r.o.
Titulní strana: NOESIS s.r.o. - Tomáš John
Texty: redakce Centropol
Tisk: NOESIS s.r.o.

Navštivte nás na:
www.facebook.com/centropol.cz
www.instagram.com/centropol_official
www.centropol.cz
Zákaznická linka: 478 575 555
Změny uvedených údajů nebo tiskové
chyby jsou vyhrazeny.